

Študentská vedecká aktivita

Využitie detskej animácie v cestovnom ruchu na vybranom príklade

Veronika Švantnerová

Sekcia: Cestovný ruch

Konzultant: doc. Ing. Ján Oriška, PhD.

Banská Bystrica
2016

OBSAH

ÚVOD	3
1. Teoretické východiská skúmania	4
1.1 Detská animácia.....	4
1.2 Úloha a osobnosť detského animátora	5
2 Analýza využitia detskej animácie v cestovnom ruchu na vybranom príklade	7
2.1 Wellness hotel Chopok *****	7
2.2 Analýza animačnej aktivity	7
3. Identifikácia problémov a možnosti ich riešenia.....	9
ZÁVER.....	11
Použitá literatúra a zdroje.....	12
PRÍLOHY	13

ÚVOD

Poskytovanie služieb voľného času napomáha v súčasnosti k väčšej spokojnosti hostí počas ich pobytu v cieľovom mieste. Animácia sa stala neoddeliteľnou súčasťou balíka služieb každého pobytu, tak ako aj ostatné služby v cestovnom ruchu. Na rozdiel od animácií v zahraničí, na Slovensku je preferovaná najmä animácia detí a mládeže.

Cieľom práce je na základe spracovaných teoretických poznatkov a konkrétneho príkladu z praxe analyzovať využitie animačných aktivít vo vybranom zariadení cestovného ruchu. Sekundárnymi zdrojmi sú informácie z odbornej literatúry, primárnym zdrojom údajov boli vlastné skúsenosti a poznatky nadobudnuté v konkrétnom zariadení cestovného ruchu (pozorovanie, experiment). Postupnou indukciou sme sa od všeobecnej animácie detí a mládeže dostali ku konkrétnym príkladom. Prvá časť práce slúži ako východisko pre najdôležitejšiu časť práce, a to analýzu animácie cestovného ruchu na konkrétnom príklade. V poslednej, tretej, záverečnej časti uvádzame na príklade analyzovanej aktivity možnosti riešenia problémov, ktoré môžu počas realizácie animačných aktivít nastať.

1. Teoretické východiská skúmania

V teoretickej časti práce sa zameriavame na vymedzenie pojmov detská animácia, úloh detskej animácie a špecifikáciu vlastností detského animátora.

1.1 Detská animácia

„V praxi je pre deti dôležitejšie „ako robia“ než „čo robia“ (Obrusník, 2003, str. 79). Animačné aktivity pre deti a mládež, často označované aj ako „detské animácie“, sú na jednej strane podobné s odborom animácie pre dospelých, na druhej strane vyžadujú a majú svoje osobitosti. Často sa zdá ich organizovanie jednoduché a zabúda sa, že ponuka programov počas prázdnin, resp. dovolenky, musí byť iná ako v predškolských alebo školských zariadeniach, pretože postavenie detí a mládeže v spoločnosti nie je ľahké.

Počas prázdnin je deťom potrebné pomôcť vyslobodiť sa z ich úlohy „škôlkara“, „školáka“ alebo študenta, zaťaženého princípom výkonov. V bežnom živote deti už od mala žijú v spoločnosti výkonu, ktorý sa považuje za najvyššie meradlo hodnotenia a uznania. V bežnom živote sa preferuje školský, intelektuálny výkon, zdôrazňujú sa racionálne kritéria a zanedbávajú sa emocionálne schopnosti. Deti sa nepovažujú za rovnocenných, ale práve naopak, za konkurentov. Výkon sa posudzuje individuálne, preto sa každý snaží byť najlepší a vytlačiť ostatných. Deti sú konfrontované s majetkom ako meradlom hodnotenia, ľudia sú v spoločnosti hodnotení podľa toho, koľko hračiek, šiat, topánok majú, či rodičia vlastnia auto alebo nie. Deti žijú v prostredí, v ktorom je málo podnetov. Všetko je prispôbené životu dospelých a podriadené užitočnosti a účelnosti. Deti vyrastajú s „hotovými hračkami“. Všetko je technizované, pobyt na detských ihriskách často nudný, vo využití voľného času prevažuje pasívne sledovanie televízie. Dieťa má málo možností hrať sa s rodičmi, zbierať skúsenosti. Následkom uvedeného je obyčajne:

- neschopnosť a strach s niekým sa zbližiť, spriateliť, vcítiť sa do postavenia iného;
- konkurenčné myslenie a súťaživé správanie cez vonkajšiu motiváciu, seba hodnotenie a hodnotenie iných podľa výkonu a majetku;
- prispôbovité správanie, vyhýbanie sa otázkam, kritike a zmenám;
- myslenie s pasivitou, strachom a rezignáciou na budúcnosť;

- neschopnosť tvorivej a účelnej činnosti, neschopnosť pracovať na základe vlastnej motivácie.

Prázdniny sú v porovnaní s bežnými dňami výnimočné, pretože umožňujú učiť sa niečo nové, rozvíjať sa. Školské požiadavky, neustále hodnotenie výkonov, konkurenčný tlak a ďalšie problémy odpadajú, strácajú sa pocity strachu. Nové prostredie budí zvedavosť, chuť objavovať, podnecuje k novým aktivitám a tvorivosti. Na vykonávanie aktivít je aktuálna dobrovoľnosť a nie povinnosť. Skupina je podnetom na vytváranie priateľstiev, rozvoj samostatnosti, predpokladom pre spoločnú hru a priestor, v ktorom sa neráta so sankciami. Mnohé samozrejme skúsenosti dospelých sú pre deti nové, pretože ich ešte neprežili, napr. chodiť naboso, zodpovedať za niečo, hrať divadlo alebo nejaké iné predstavenie atď. Deti sa musia identifikovať s mnohým, dovtedy neobvyklým situáciami, pričom pred novými situáciami sú blokované, preto potrebujú porozumenie animátora.

1.2 Úloha a osobnosť detského animátora

Úloha detského animátora a jeho činnosť má svoje mnohé osobitosti. Skúsenosť potvrdzuje, že inscenácia veľkolepých predstavení a zážitkov len animátorom zosilňuje konzumné správanie sa detí, zoslabuje alebo obmedzuje ich vlastnú iniciatívu. Nepripravenosť programu animátorom a očakávanie len vlastnej iniciatívy a činnosti detí po krátkom čase zase prináša nudu, apatiu, nezáujem a zvýšenú agresivitu detí. Detský animátor sa preto musí naučiť plánovať program spoločne s deťmi. Nepripravený program je práve tak veľkou chybou, ako príliš bohatý program. Záujmu sa tešia hlavne zábavné programy zamerané na tvorivú činnosť detí umožňujúce získať nové skúsenosti, uznanie v skupine, dobrodružstvo. Program nestačí len publikovať – zverejniť, animátor musí deti pravidelne oslovovať. Tabuľa s programom detského programu musí byť rozmerná, výrazná, oznamy by mali byť napísané detským písmom, doplnené obrázkami. Plánovaný program je treba dodržiavať, s deťmi sa stretávať vždy na tom istom mieste, výsledky činnosti detí – kresby, modely ap. v záujme upevňovania ich sebavedomia vystavovať, pre účely spätnej väzby o spokojnosti detí s programom využiť rôzne možnosti vrátane tzv. skriniek želaní ap. Podujatia pre deti a mladistvých by mali zodpovedať ich veku a predpokladaným záujmom.

Animátor sa vo vzťahu k deťom nikdy nemôže správať neutrálne, deti ho vždy berú ako určitý vzor. Aj keď sa domnieva, že je v styku s deťmi neutrálny, tým, že sa deti na neho predsa len fixujú, nechávajú sa ním ovplyvňovať, sprostredkovane preberajú jeho názory a hodnotenia. Animátor preto musí vedieť, ktoré názory a hodnotenia chce a ktoré môže sprostredkovať. Práca s deťmi nie je súkromnou záležitosťou, ale významnou spoločenskou zodpovednosťou. Prítomnosť animátora musí byť konštantná, tzn. deti musia rátať s jeho pomocou. Jeho podpora má iniciovať atmosféru hry, pohotovosť, motiváciu zapájať sa spontánnymi nápadmi, zmenami a flexibilitou.

V konfliktných situáciách medzi deťmi sa animátor správa zdržanlivo, pokojne, bez nervozity a vzrušeného zasahovania. Deti má viac chváliť ako haniť, pretože chvála má podporujúcu a hanenie brzdiacu úlohu. Chvála je mimoriadne dôležitá pre deti s malým sebavedomím, ktoré hľadajú uznanie. Musí sa venovať všetkým, vytvárať spojenia medzi deťmi, vidieť jasné hranice toho, čo je dovoľené a čo nie, rýchlo a flexibilne organizovať všetky aktivity.

Program určený deťom vyžaduje aj potrebné materiálne zabezpečenie, hlavne veľkú, svetlú a čistú miestnosť, stoly a sedací nábytok prispôsobený potrebám detí, vhodné dekorácie, detské stavebnice, hračky, knižné publikácie, videofilmy ap.

2 Analýza využitia detskej animácie v cestovnom ruchu na vybranom príklade

V analytickej časti práce sme sa zamerali na animačné aktivity v konkrétnom objekte cestovného ruchu. Na základe vlastnej skúsenosti a poznatkov opisujeme využitie animácie v praxi.

2.1 Wellness hotel Chopok *****

Počas niekoľko ročnej praxe v animáciách som zažila rôzne animačné aktivity pre deti a odhadujem, že na 75 až 80 % sú v ubytovacích zariadeniach kategórie hotel pomerne rovnaké. Na základe toho, som sa rozhodla v lete 2015 počas letných animácií na Wellness hoteli Chopok ***** v Demänovskej doline vymyslieť niečo nové, inovatívne, niečo, čo ešte predtým nikto nikdy nerobil.

Wellness hotel Chopok ***** sa nachádza v Demänovskej doline v stredu Jasná. Tento vyhľadávaný wellness hotel na Slovensku si obľúbili aj mnohí rodičia s deťmi, ako rodinný hotel. V prostredí krásnej prírody Nízkych Tatier ponúka možnosť trávenia aktívneho pobytu na horách, ale aj oddychu a relaxu. Ubytovanie v priestraných rodinných izbách oceňujú najmä viacgeneračné rodiny. Celková kapacita hotela je 219 lôžok, z toho 154 pevných a 65 prísteliek.

2.2 Analýza animačnej aktivity

Na základe skúseností zo zahraničia sa mi postupne počas pôsobenia v uvedenom zariadení podarilo vytvoriť prvý detský muzikál „Leví král“, ktorý sa organizoval v rámci detských animácií hotela každý týždeň a samozrejme bez poplatku. Projekt bol prínosom aj pre Wellness hotel Chopok ***** , keďže pomocou muzikálu mohol hotel odlíšiť svoje portfólio služieb od ostatných hotelov. Projekt bol integrovaný dokonca aj do reklamnej kampane, a to konkrétne sloganom „Wellness hotel Chopok ***** ako jediný rodinný rezort na Slovensku ponúka počas letných prázdnin okrem každodenných animácií aj prvý detský muzikál na Slovensku – Leví král“.

Animačná aktivita je analyzovaná v dvoch hlavných bodoch, a to nácvik muzikálu a priebeh muzikálu.

Nácvik muzikálu. Muzikál *Leví kráľ* bol určený pre všetky deti vo veku od 3 rokov, ktoré boli ubytované v danom hoteli. Samotné nacvičovanie muzikálu bolo veľmi náročné, keďže trvalo niekoľko hodín a máloktoré deti, hlavne tie mladšie, sa dokázali sústrediť celý čas potrebný na nacvičovanie. Počas prestávok bolo preto potrebné vymýšľať rôzne aktivity, aby im s plynúcim časom ostávala chuť byť s nami na tréningoch.

Samotné tréningy prebiehali každú sobotu v čase od 09:30 do 12:00, poobede v čase od 15:00 do 17:30, generálna skúška o 17:30 a vystúpenie večer o 20:30, pričom prípravy na vystúpenie pre rodičov boli už od 18:00, keďže sme museli všetky deti namaľovať na postavu v muzikáli, ktorú hrali. Celý muzikál trval okolo 30 minút a odohrával príbeh rozprávky, ktorú všetci dobre poznáme. Každé z detí malo svoju postavu, ktorá bola rovnako dôležitá ako ostatné postavy v príbehu. Rovnocennosť muzikálových postáv je veľmi dôležitá, aby deti nepociťovali potrebu súperiť medzi sebou a nevznikala nezdravá konkurencia a boj o pozíciu na vystúpení.

Priebeh muzikálu. Samotný muzikál začínal krátkym príchodom všetkých detí jeden po druhom na javisko, kde mali pár sekúnd na predstavenie svojej úlohy. Keďže ide o muzikál *Leví kráľ*, všetky postavy boli zvieratká z tropických častí sveta, a to levy, tigre, žirafy, slony, pakone apod., ale samozrejme sa našli aj takí výmyselníci, ktorí sa chceli aspoň na pár minút stať niečím špecifickým, ako napríklad mravčiarom, tuleňom, včelou, motýľom, vtákom, termitom, či mnohým iným. Po príchode na javisko, nasledovalo samotné predstavenie spojené s krátkymi tanečnými choreografiami, ktoré boli ľahko zapamätateľné aj pre tie najmenšie deti. Na konci každého predstavenia nasledoval veľký potlesk a „standing ovation“, pri ktorom rodičia neskryvali nadšenie a dojatie a veríme, že mali nezabudnuteľný kultúrny zážitok.

3. Identifikácia problémov a možnosti ich riešenia

V tejto časti práce identifikujeme hlavné oblasti, v ktorých môže počas realizácie animačnej aktivity vzniknúť problémová situácia. Zhrňujeme, ako sa týmto problémom predchádzalo v analyzovanej animačnej aktivite, počas jej prípravy aj realizácie.

Problémové situácie môžu počas animačnej aktivity s deťmi a mládežou vzniknúť z dôvodu:

- nízkej sústredenosti detí (najmä mladších);
- nerovnocennosti zapojenia všetkých detí. Dôležitá je rovnocennosť postáv, ale aj času, ktorý animátor venuje všetkým zapojeným;
- nevhodného výberu témy animačnej aktivity. Je spojená so zapamätateľnosťou činností, ktoré účastníci aktivity vykonávajú. Ovplyvňuje ju výber témy animačnej aktivity, ktorá musí byť dobre známa všetkým účastníkom aktivity už pred realizáciou animačnej aktivity;
- časovej náročnosti prípravy a realizácie aktivity,
- nedostatočného technického vybavenia pre realizáciu animačnej aktivity.

Vzhľadom k tomu, že projekt Leví kráľ bol novinkou pre návštevníkov cestovného ruchu na Slovensku, nebolo jasné, či je jeho realizácia časovo reálna. Nebolo známe, či bude mať muzikál úspech medzi hosťami, či to bude deti baviť a hlavne, či bude možné časovo zrealizovať celé predstavenie. Ďalšou otázkou bola aj zapamätateľnosť, keďže celý nácvik trval dokopy iba cca 4 až 5 hodín. Pri zrodení, vytváraní a realizovaní tejto myšlienky sme nevyžadovali žiadne špeciálne technické zabezpečenie od hotela, takže náklady na realizáciu projektu boli minimálne. Všetky dekorácie sme si vyrobili sami z kartónov a iného zvyšného materiálu. Keďže si vedenie hotela tiež všimlo úspech nášho muzikálu a spokojnosť hostí, asi po 2 týždňoch nám zabezpečilo 6 profesionálnych reflektorov s meniteľnými svetlami, ktoré mali dotvárať atmosféru počas vystúpenia a tak isto, aj kvalitnejšie zariadenie pre hudbu a mikrofóny. Tento krok bol príjemným ocenením našej práce a motivoval k ďalšiemu zlepšovaniu a skvalitňovaniu projektu. Každým vystúpením sme naberali skúsenosti, zlepšovali sme predstavenie a samotný nácvik s deťmi.

V analyzovanej animačnej aktivite sme identifikovali aj nesúlad medzi časovým intervalom pobytu hostí a animačným programom. Keďže pobyty rodín s deťmi boli väčšinou od soboty do soboty (a predstavenia boli v sobotu), deti, ktoré boli v hoteli nové neboli ešte zoznámené s prostredím a ťažšie sa začleňovali medzi animátorov a ostatné deti.

Aj napriek úspechu a zlepšovaniu sa v predstaveniach Leví kráľ, ponúka sa aj priestor pre ďalšie vylepšenie do budúcnosti, a to najmä z hľadiska materiálového a technického zabezpečenia. Nasledujúcich pár bodov zhrňuje možné oblasti na zlepšenie analyzovanej animačnej aktivity:

1. Kvalitne vyrobené dekorácie, keďže k dispozícii boli len dekorácie z kartónov, vodových farieb.
2. Kostýmy pre deti – jediným “maskovaním” pre deti bol facepainting, ktorý bol pred predstavením urobený každému dieťaťu.
3. Z hľadiska technického zabezpečenia by boli prínosom aj mikrofóny pre deti.
4. Vlastný osvetľovač / zvukár, aby animátorky nemuseli odbiehať vykonávať tieto činnosti.
5. Fotograf/kameraman, aby si deti a ich rodičia mohli odniesť z predstavenia pamiatku, či spomienku, možnosťou by bolo zakúpiť si od hotela fotky, či videá predstavenia.
7. Plusom by boli aj dlhšie tréningy, ktoré však súvisia s rozhodnutím rodičov nechať deti s animátormi dlhší čas, a taktiež s možnosťou sústredenia sa detí.

ZÁVER

Cieľom študentskej vedeckej práce bolo na základe spracovaných teoretických poznatkov a konkrétneho príkladu z praxe analyzovať využitie animačných aktivít v cestovnom ruchu. Analytická časť práce opisuje konkrétnu animačnú aktivitu - detský muzikál „Leví kráľ“, ktorý do značnej miery doplnil ponuku služieb ubytovacieho zariadenia, pomohol odlíšiť zariadenie cestovného ruchu od ostatných konkurenčných zariadení. Je úžasné, ako z obyčajnej myšlienky realizácie detského muzikálu v rámci animačných aktivít detí a mládeže vznikol projekt, ktorý nielenže zaujal, no bol dokonca medializovaný na rôznych internetových portáloch.

Leví kráľ bude vždy pre mňa “projekt”, ktorý som si obľúbila nielen ja ale aj všetci, ktorí mi na ňom pomáhali. V spojení spolu s Wellness hotelom Chopok **** vytvoril nezabudnuteľný kultúrny zážitok pre každé oko diváka. Projekt poukazuje aj na to, že úspešná animačná aktivita pre deti, predstavenie, ktoré sprevádzajú slzy dojatia v očiach rodičov, nadšený potlesk, postavenie zo stoličiek, či ďakovné slová rodičov, je úspechom každého detského animátora, ktorý je motivovaný k práci a ďalšiemu zlepšovaniu. Už teraz viem, že Leví kráľ spravil prvý veľký krok v rámci detských animácií na Slovensku, zároveň mi projekt pomohol utvrdiť sa, že moja niekoľko ročná práca a tvrdé zapretie sa malo zmysel. Projekt Leví kráľ otvorí ďalšie možnosti rozvoja detskej animácie pre v ubytovacích zariadeniach na Slovensku. Veríme, že na príklade realizácie tohto prvého detského muzikálu na Slovensku dokážu ubytovacie zariadenia rozširovať ponuku svojich služieb a aktivít v cestovnom ruchu a získať tak viac klientov.

Použitá literatúra a zdroje

ORIEŠKA, J. 2003. Animácia v cestovnom ruchu. Banská Bystrica : Občianske združenie
Ekonomía. 2003. 116 s. ISBN 80-8055-858-2

Wellness hotel Chopok. [online]. 2016. Dostupné na internete <<http://www.hotelchopok.sk>>

PRÍLOHY

Prílohy A: Fotografie z prípravy a realizácie muzikálu Leví kráľ

